Grant Thornton

Környezeti átállás és/vagy ESG megfelelés

ISO 9000 FÓRUM

2026. szeptember

Az ESG evolúciója

A fenntarthatóság eredetileg üzleti és működési átalakulásról szólt, ez ESG pedig jelentéstételről.

1 CSR és reputáció

Önkéntes vállalások, PR és társadalmi felelősségvállalás, fenntarthatósági kommunikáció

2 Transzformáció

Energia, erőforrás, karbon, beszállítók és üzleti modell – valódi működési kérdések, de kis projektek/akciók

3 Jelentéstételi fordulat

CSRD, ESRS,jelentés írás, adatpontok, auditálhatóság: a fókusz adminisztratív irányba tolódott

4 Útkeresés

A piac most azt keresi, hogyan lesz a megfelelésből stratégia, döntéstámogatás és értékteremtés

Kulcskérdés: hogyan kerül megfelelő helyére az ESG a vállalati működésben – úgy, hogy közben a megfelelési elvárások is teljesüljenek?

A túladminisztrált ESG korszaka

Az első CSRD-évek tanulsága: az adatgyűjtés és az auditlogika szükséges, de könnyen öncéllá válhat.

MI VITTE EL A FÓKUSZT?

- adatpontok és bizonyítékok tömege
- kettős lényegesség, gap-ek és munkatervek
- auditálhatóság, kontrollok, adatminőség
- szakterületek terhelése és „riportfáradás”

A megfelelés projektként indult, ezért sok helyen nem épült be azonnal a napi döntésekbe.

MIT NEM OLD MEG ÖNMAGÁBAN?

- energia- és anyagköltségek csökkentése
- fizikai klímakockázatok kezelése
- termék- és csomagolási megfelelés
- beszállítói és vevői elvárások teljesítése

A jelentés önmagában nem átállás – de megfelelően használva irányítási eszköz lehet.

Az EU irány most már tisztább

A jelentéstételi környezet egyszerűsödik, de közben a szakterületi környezeti megfelelés erősödik.

CSRD / Omnibus

Szűkebb jelentéstételi kör, nagyobb fókusz a valóban jelentős vállalatokra és csoportokra.

ESRS 2026

Kevesebb adatpont, erősebb lényegességi szűrő, több relief és phase-in.

VSME

Önkéntes, strukturált keretrendszer KKV-k és beszállítók adatbekéréseihez.

Ágazati szabályozás

Ágazati EU-s szabályozások viszik le a fenntarthatósági elvárásokat a termékek, folyamatok és értéklánc szintjére

A lényeg: a CSRD adminisztráció szűkülhet, de a környezeti működési elvárások – csomagolás, zöld állítások, EUDR, CBAM, ETS2, energiahatékonyság – nem tűnnek el.

Forrás: European Commission, revised ESRS adopted 3 July 2026; Council of the EU, Omnibus I.

A megfelelési térkép: nem csak CSRD

A vállalatok ma már párhuzamos, termékhez és működéshez kötött fenntarthatósági elvárásokkal találkoznak.

Példák: PPWR, EmpCo/Green Claims, EUDR, CBAM/ETS2, EPBD/LCA, EU Taxonómia, hazai ESG követelmények.

Háttérfolyamatok: a piac is ESG-t kér

A jogszabályi megfelelés csak az egyik csatorna; a vállalatok gyakran előbb találkoznak vevői, banki vagy költségoldali nyomással.

Megrendelők

- Tenderkritériumok, supplier questionnaires, EcoVadis, auditok

Bankok és finanszírozók

- ESG-kérdőívek, zöld finanszírozás, taxonómia-kitettség

Növekvő költségek

- Energia, csomagolás, hulladék, karbonintenzív inputok

Klímakockázat

- Fizikai kár, üzletmenet-folytonosság, biztosíthatóság

A piac viselkedése a kockázatok változásával lassan, de folyamatosan változik

Klímakockázat: nem adatpont, hanem üzleti kitettség

A klímakockázat egyszerre jelent fizikai működési kitettséget és átállási kockázatot – ezért stratégiai és operatív kérdés.

Fizikai kockázatok

- Hőhullám, aszály, vízhiány
- Árvíz, vihar, infrastruktúra-sérülés
- Telephelyi és ellátási lánc sérülékenység
- Biztosítási és üzletmenet-folytonossági hatás

Kérdés: mely eszközök, folyamatok és lokációk érzékenyek?

Átállási kockázatok

- Karbonköltség és szabályozás
- Vevői elvárások és piaci preferenciák
- Technológiai átállás, CapEx-igény
- Reputációs és finanszírozási hatások

Kérdés: mennyire ellenálló az üzleti modell?

Környezeti átállás: miről beszélünk valójában?

Az átállás nem egy ESG-fejezet, hanem működési program: folyamatok, termékek, inputok és beszállítók átalakítása.

ISO-s nézőpont: a meglévő irányítási rendszerek – ISO 14001, ISO 50001, minőségirányítás, kockázatkezelés – jó alapot adnak az átállás irányítására.

ESG megfelelés vs. környezeti átállás – hamis dilemma

Nem választani kell a kettő között, hanem helyes sorrendet és kapcsolatot kell teremteni.

ESG megfelelés

- Keretet ad
- Adatot strukturál
- Bizonyítékot kér
- Transzparenciát teremt
- Külső kommunikációt támogat

Környezeti átállás

- Költséget csökkent
- Kitettséget mérsékel
- Terméket és folyamatot fejleszt
- Vevői értéket teremt
- Üzleti ellenállóképességet növel

A megfelelés a bizonyíték és a kommunikáció. Az átállás az üzleti érték.

A jelentés szerepe az átállásban: műszerfal, nem célvonal

A jó fenntarthatósági jelentés nem adminisztratív melléktermék: irányítási és döntéstámogató rendszer.

1 Adatmodell

egységes definíciók, felelősök, bizonyítékok

2 Kontrollrendszer

ellenőrizhetőség, minőség, audit trail

3 Döntéstámogatás

kockázatok, beruházások, célok, akciók

4 Kommunikáció

vevők, bankok, tulajdonosok, munkavállalók

Ha az adatgyűjtés csak a riporthoz készül, költség. Ha a döntésekhez is, akkor versenyelőny.

Mit jelent ez egy ISO / minőségirányítási közösségnek?

ESG és az ISO: stratégiai partnerek

ISO → **KÖZÖS ELVEK** → **ESG**

transzparencia | **kockázatalap** | **mérhetőség** | **bizonyíték** | **folyamatos fejlesztés**

ISO-rendszer adja

- dokumentált folyamatok és felelősök
- belső audit és eltéréskezelés
- célok–mérőszámok–programok
- vezetőségi átvizsgálás, PDCA

ESG-jelentés igényli

- lényeges hatások, kockázatok, lehetőségek
- adatminőség és kontrollált bizonyítékok
- policy–action–metric–target logika
- auditálható közzétételek

Közös eredmény

- kevesebb ad hoc adatgyűjtés
- jobb bizonyíthatóság
- gyorsabb jelentéskészítés
- az átállás üzleti beépülése

ISO példák

9001 minőség	**14001 környezet**	45001 MEBIR	**50001 energia**	27001 infobiztonság	37001 antikorrupció

Nem véletlen, hogy sok szervezetnél az ESG a minőségirányítási, compliance vagy HSE területen kap helyet: ugyanarra az irányítási izomzatra épít.

Vissza az eredeti kérdéshez

Környezeti átállás és/vagy ESG megfelelés?

A válasz: környezeti átállás, ESG megfelelési és irányítási rendszerrel megtámogatva.

1. A jelentés nem cél, hanem műszerfal
2. A megfelelés keretet ad, de az értéket az átállás teremti
3. Az ISO-logika kulcs az ESG működésbe építéséhez